

PORTFOLIO

Vendula Bryndziarová
Atelier Klokočka - Zdráhalová
ATU, LS 2023

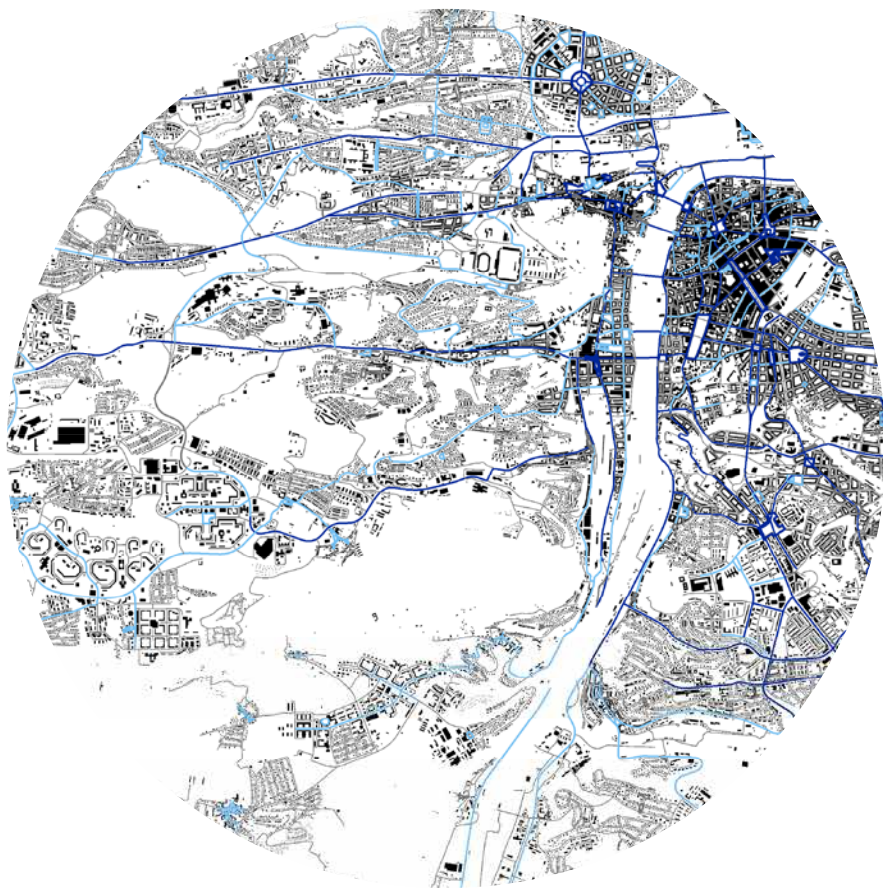
MIESTO

ANALÝZY

PRAHA 5

VEREJNÉ PRIESTORY

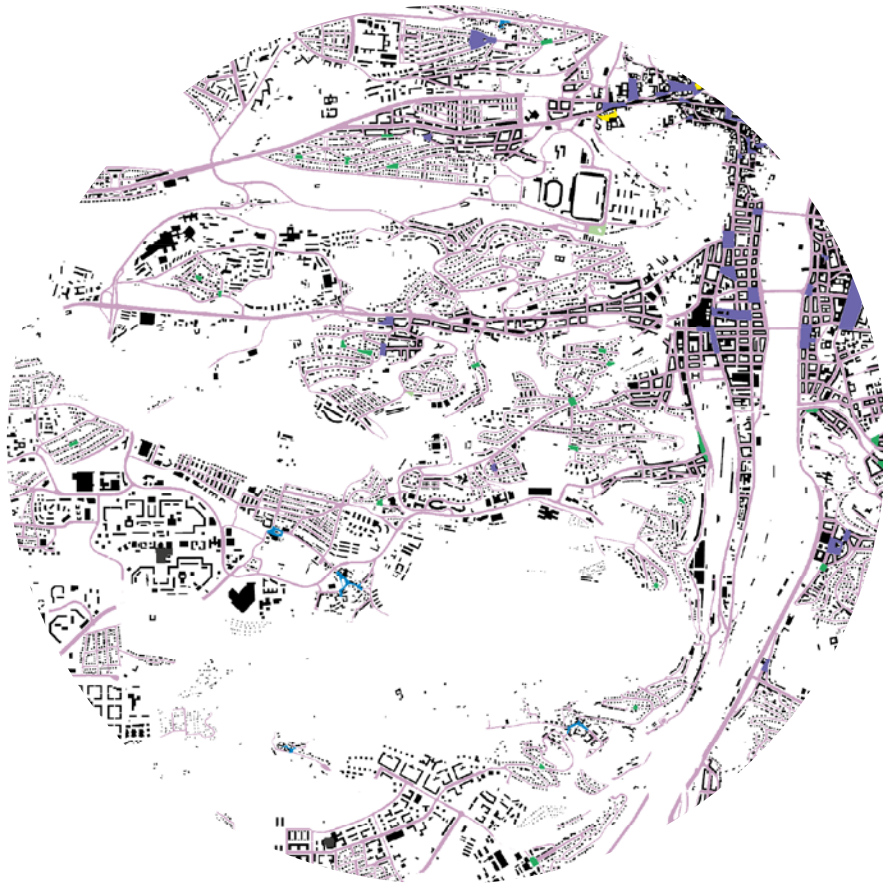

Hierarchie plošných ulič. prostr.

- čtvrťové
- lokalitní
- místní

Hierarchie liniových ulič. prostr.

- čtvrťové
- lokalitní
- místní
- nezařazené

Typy plošných uličních prostranství

- náměstí
- náves
- plácek
- středisko
- vnitroblok
- předprostor

Liniová uliční prostranství

-

ZÁSTAVBA A VYUŽITIE

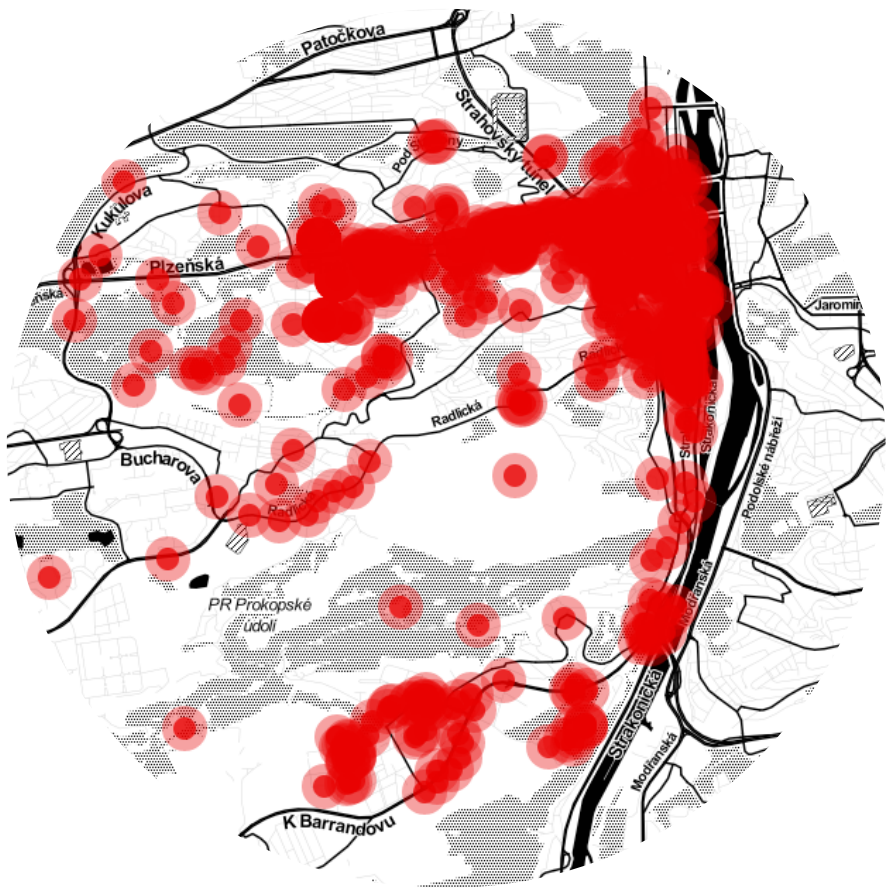

- Rostlá struktura
- Bloková struktura
- Hybridní struktura
- Heterogenní struktura
- Vesnická struktura
- Struktura zahradního města
- Modernistická struktura
- Struktura areálů produkce
- Struktura areálů vybavenosti

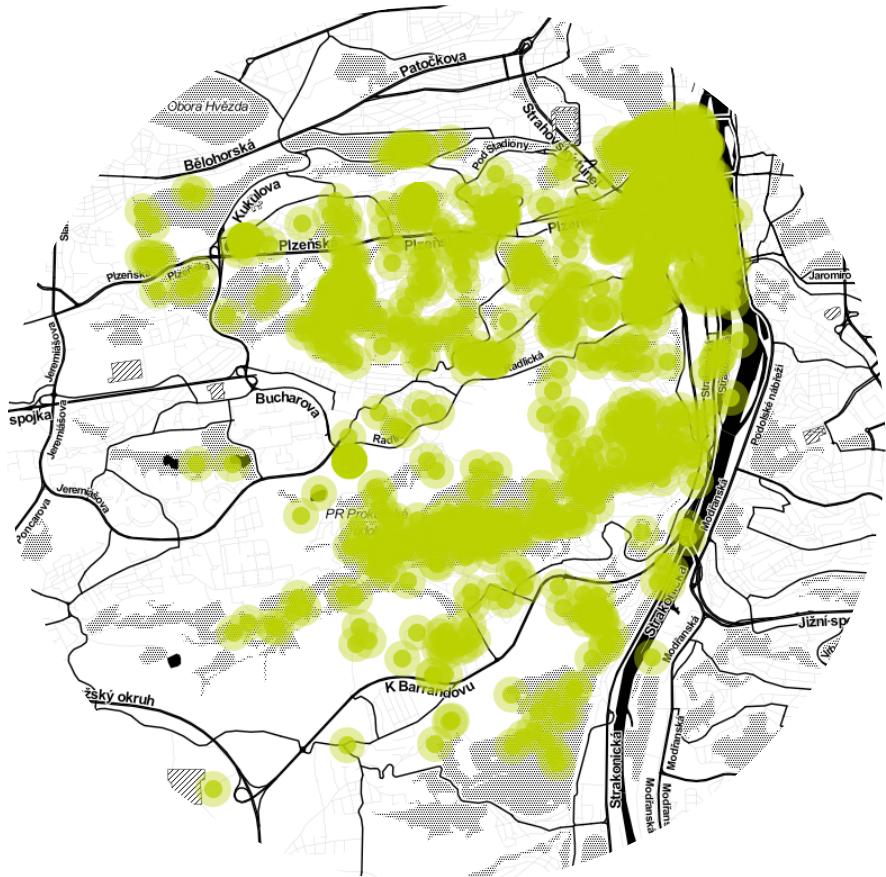

- bývanie
- verejná vybavenosť
- zeleň
- kancelárie

POCITOVÉ MAPY

TU SA NECÍTIM BEZPEČNE

TU TRÁVIM VOLNÝ ČAS

**PREDPOKLADY
KONCEPTU**

OTÁZKY VEREJNÉHO PRIESTORU

GENDER MAINSTREAMING, INKLUZÍVNE A FEMINISTICKÉ MESTO

Koncepcia **gender mainstreamingu**, a teda zahrnutie rodovej perspektívy do navrhovania a podpory rovnosti medzi mužmi a ženami, je pojmovým menovateľom pôvodných foriem feministickej architektúry alebo urbanizmu. Zasahuje však aj do podmienok vnímania priestoru marginalizovanými osobami, akými môžu byť dôchodcovia, deti, invalidi, ľudia s psychickým, fyzickým či zmyslovým postihnutím, ale aj rasovo rozdielni obyvatelia či LG-BTQ+ osoby.

Ide o určitý impulz, ktorý poukazuje na rozdiely v užívaní priestoru a ich možnosti úpravy. Medzi svetové mestá nasledujúce túto myšlienku patrí Viedeň, Barcelona či určité škandinávske mestá, ktoré vo svojej politike zvyrazňujú danú potrebu. V Česku je možné sa oprieť o iniciatívy WPS Prague v publikácii „Jak navrhnout férově sdílené město?“ alebo brnenského zoskupenia Sdružení v „Brno pro všechny – citlivé plánování města.“ Jedná sa o fakticky opreté drobné zásahy vo využívaní plôch a priestorov pre rôzne kategórie. Ihriská pre dievčatá, svetlo v uliciach, verejné záchody s prebaľovacími pultami, podpora peších zón, design lavičiek pre starších a pod.

Z hľadiska vyššieho územného plánovania je situácia horšia. Štruktúra miest často nenapĺňa ideu Kompaktného mesta alebo Mesta krátkych vzdialeností. Londýnske feministické zoskupenie Matrix túto situáciu opisovalo v knihe z osemdesiatich rokov „Making Space – Women and the man made enviroment“ poukazujúc na výhodu suburbálneho dochádzania autom pre mužov v činnom veku, ktorí sú častokrát jeho vlastníci. Dôchodcovia a ženy, na ktorých je zvyčajne postavená opatrovateľská povinnosť, sú znevýhodnení a izolovaní od pulzujúceho sveta. Komplikácie s využitím zle rozvrhutej verejnej dopravy alebo pešieho priestoru ešte predlžujú už tak zložitejšiu trajektóriu pohybu.

Ako architekti a urbanisti nie sme schopní opraviť všetko. V konečnom dôsledku sú to nástrahy spoločnosti a vyšších krívd, ktoré v praxi nevieme riešiť, ale svojou prácou môžeme prispieť k regulácii negatívnych vplyvov, ktoré spôsobujú.

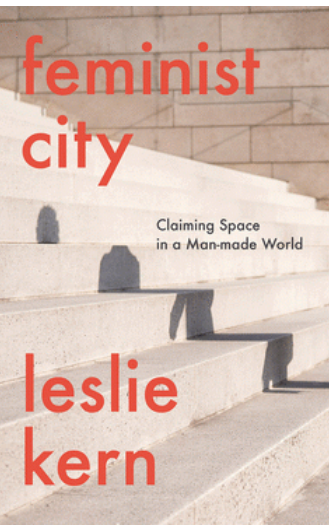
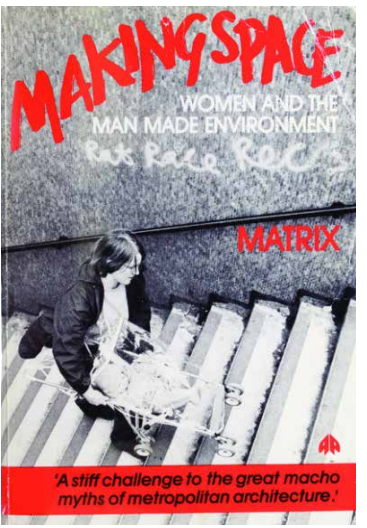
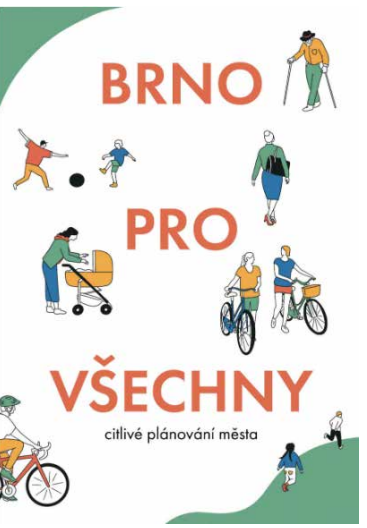

VEKOVO INKLUZÍVNY PRIESTOR

Moderné prúdy vekovo inkluzívneho mesta nadväzujú na psychologické pôsobenie verejného priestoru na duševné zdravie. Poukazuje na možné pocity izolácie a nedostupnosti, ktoré môžu pociťovať najmä ľudia v staršom veku. Tieto pocity môžu byť vytvárané na základe predsudkov, ktoré sú popísané termínom „ageism“, a teda „stereotypy a diskriminácia voči iným alebo voči sebe na základe veku“. Ageism predpokladá, že ako určitá veková skupina, konáte na základe dopredu stanovených pravidiel, ktoré môžu mať negatívny dopad na spomínané duševné zdravie.

Nedostupnosť je zase tvorená dizajnom priestoru, ktorý buď neguje určité sociálne aktivity a nepodporuje možnosti pohybu pre starších.

Verejný priestor je pre starších ľudí zložitý a veci, ktoré sa nám zdajú zanedbateľné, sú pre seniorov omnoho komplikovanejšie. Ide o podmienky ako prudký terén, priestor bez tieňa, dostatočne viditeľné plocha, materiály, ktoré nie sú klzké, málo lavičiek, ich dizajn a pod... Aký je vekovo inkluzívny priestor? Miesto, kde sú starší ľudia aktívne zahrnutí a podporený okolitou infraštruktúrou. Miesto, ktoré poskytuje vhodné vybavenie bez ohľadu na vek. V konečnom dôsledku každý z nás zostarne a zvyšujúci sa trend „starnutia populácie“ podmieňuje podporu nastolenej myšlienky.

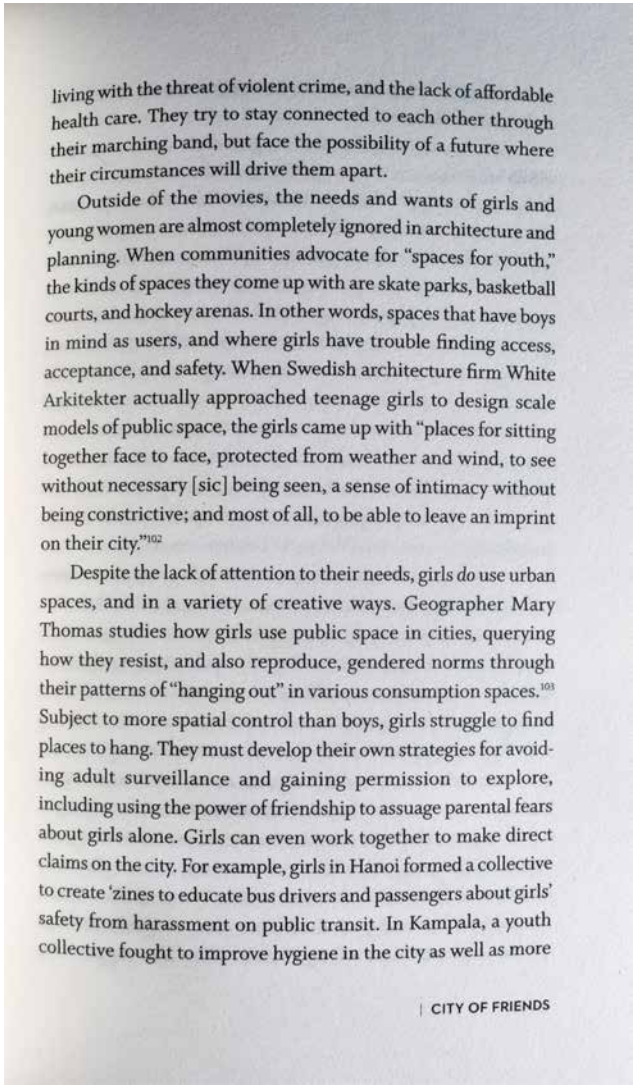
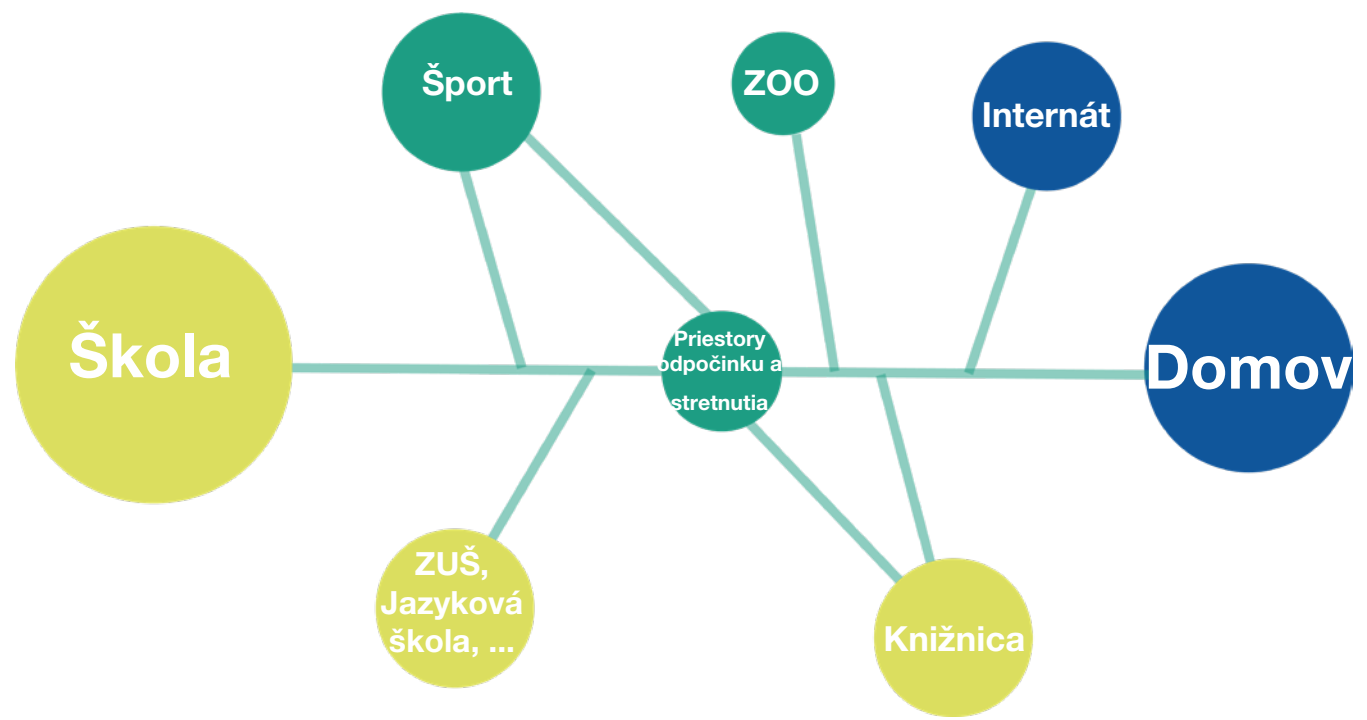

ÚLOHA MESTSKÝCH VEREJNÝCH PRIESTRANSTIEV V OKOLÍ ŠKÔL

Pri hľadaní možnosti vzniku verejných priestranstiev bolo pre mňa potrebné nastoliť si určité pravidlá, kde tieto priestory hľadať. Vyzdvihnutím dôležitosti vybavenosti na verejný priestor a vytvorení miest pre slabších vzniklo prepojenie medzi okolím škôl a pohybom detí. Do koncepcie sa v tom okamihu zapája sieť možností, ktoré dotvárajú pohybovú krivku na dôležité miesta v živote detí.

Zo Zborníku z konferencie Fábos o krajine a plánovaní zelenej infraštruktúry vzišla práca maďarských krajinných architektov, ktorí prišli s podobným uvedením zhrnutím v dokumente: Úloha mestských verejných priestranstiev v okolí škôl. V dokumente je popísaná dôležitosť verejného priestoru, ktorý formuje myseľ mladého človeka a vyriešiteľné problémy – poskytnutie bezpečnej a udržateľnejšej trasy do škôl s cyklistikou a chôdzou, uzavretie ulice pred motorizovanou dopravou, aby sa zabezpečilo zdravšie a bezpečnejšie prostredie v blízkosti škôl a pod. Hovorí o dvoch spôsoboch projektovania priestoru v okolí škôl:

1. Projekty, ktoré sa zameriavajú na bezprostredné okolie školy, teda verejné mestské priestory okolo škôl, kde vzniká nový dizajn alebo nariadenie na zmenu týchto lokalít.
2. Na druhej strane niekoľko ďalších iniciatív sa zameriava na zážitok z cesty do školy a príchodu.

- Feminist city, Leslie Kern
O dievčatách vo verejnom priestore